

WOJEWODA PODKARPACKI
ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Rzeszów, 2020-11-20

ŚR-III.431.2.2020

Pan
Stanisław Chęć
Starosta Sanocki

Na podstawie art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224 t.j.) przekazuję wystąpienie pokontrolne dotyczące realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o lasach oraz ustawy Prawo łowieckie.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

po kontroli problemowej przeprowadzonej w dniu 28 września 2020 r. w Starostwie Powiatowym w Sanoku, ul. Rynek 1, 38-500 Sanok.

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Środowiska i Rolnictwa Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w składzie:

- Anastazja Turopolska /starszy specjalista/ - na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli udzielonego przez Pana Piotra Najdę Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa działającego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego (upoważnienie nr 1 z dnia 23 września 2020 r., znak: ŚR-III.431.2.2020).
- Małgorzata Marciniak /starszy specjalista/ - na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli udzielonego przez Pana Piotra Najdę Dyrektora Wydziału Środowiska

i Rolnictwa działającego z upoważnienia Wojewody Podkarpackiego (upoważnienie nr 2 z dnia 23 września 2020 r., znak: ŚR-III.431.2.2020).

I. Zakres kontroli i okres objęty kontrolą

Kontrolą objęto prawidłowość realizacji przez Starostę Sanockiego zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1463 t.j.) oraz ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1683 t.j.) w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r.

II. Ocena wykonywania zadań w kontrolowanym zakresie oraz przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Powyższa ocena wynika z ocen cząstkowych i uwag dotyczących poszczególnych obszarów działalności Starostwa, objętych kontrolą (pkt. III niniejszego projektu wystąpienia pokontrolnego).

III. Ustalenia kontroli

1. Ocena struktury organizacyjnej w kontekście realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o lasach i ustawy Prawo łowieckie

Zgodnie ze strukturą organizacyjną Starostwa Powiatowego w Sanoku określoną w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Sanoku (Uchwała Nr 190/2015 Zarządu Powiatu Sanockiego z dnia 25 sierpnia 2015 r.) realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o lasach i ustawy Prawo łowieckie powierzono Wydziałowi Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Ustalono także, że wszystkie zadania z kontrolowanego zakresu ujęte zostały w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa Powiatowego w Sanoku.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy Prawo łowieckie od dnia 1 stycznia 2019 r. wykonuje Pan Sebastian Koń zatrudniony na stanowisku inspektora

w Wydziale Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa. Zakres obowiązków zawierał wszystkie zadania zlecone objętymi czynnościami kontrolnymi.

Ustalono również, że osoba pełniąca w 2019 r. funkcję Naczelnika Wydziału Pan Wojciech Skiba posiadał stosowne imienne upoważnienia udzielone przez Starostę Sanockiego do załatwiania w jego imieniu wszystkich indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej należących do zadań Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, w tym do podpisywania decyzji administracyjnych w przedmiotowym zakresie. Również Pan Wojciech Skiba wykonuje zadania z zakresu administracji rządowej wynikające z ustawy o lasach, które zawarte są w zakresie czynności.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. określenie struktury organizacyjnej uwzględniającej realizację zadań zleconych objętych kontrolą **oceniam pozytywnie**.

2. Przyznawanie środków z budżetu państwa na pokrycie kosztów zagospodarowania i ochrony związanych z odnowieniem lub przebudową drzewostanu po wystąpieniu klęsk żywiołowych w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy

W trakcie czynności kontrolnych zespół kontrolerów ustalił, że w okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki nie wydawał decyzji w sprawie przyznania środków finansowych z budżetu państwa na odnowienie lub przebudowę drzewostanu zgodnie z art. 12 ustawy o lasach.

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

3. Zmiana lasu niestanowiącego własności Skarbu Państwa na użytek rolny

W trakcie czynności kontrolnych zespół kontrolerów ustalił, że w okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki nie wydawał decyzji w sprawie zmiany lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na użytek rolny zgodnie z art. 13 ustawy o lasach.

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

4. Uznanie lasu za ochronny lub pozbawienie go tego charakteru w odniesieniu do lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki nie wydawał decyzji w sprawie uznania lasu za ochronny lub pozbawienia go tego charakteru zgodnie z art. 16 ustawy o lasach.

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

5. Zatwierdzanie uproszczonego planu urządzania lasu

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki zatwierdził 17 uproszczonych planów urządzenia lasu (zwane dalej „upul”).

Ustalono również, że projekt upul przekazano do publicznego wglądu na okres zgodny z ustawą o lasach (art. 21 ust. 4) w siedzibie Urzędu Gminy w Sanoku i Besku, w Starostwie Powiatowym w Sanoku oraz Urzędzie Miasta Sanoka. Zainteresowani właściciele lasów złożyli zastrzeżenia i wnioski do projektu upul. Powyższe zastrzeżenia i wnioski niezwłocznie przekazano wykonawcy upul. Ponadto ustalono, iż Starosta Sanocki nie wydawał decyzji w sprawie uznania lub nieuznania zastrzeżeń lub wniosków wymaganych na podstawie art. 21 pkt 5 ustawy o lasach.

Jak wynika z pisemnych wyjaśnień Pana Wojciecha Skiby – Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa (pismo z dnia 12 października 2020 r., znak: OS.1710.1.2020), uwagi i zastrzeżenia zgłoszone przez właścicieli były przez wykonawcę na bieżąco analizowane i oceniane. W przypadku uznania za zasadne uwagi i zastrzeżenia zgłoszone przez właściciela, wykonawca planu dokonał stosownej korekty projektu. Jeżeli wg wykonawcy planu zgłoszone uwagi lub zastrzeżenia nie mogły być uwzględnione, informacja o powyższym przekazana została wnioskodawcy w celu złożenia formalnego wniosku do Starosty.

Projekt upul został pozytywnie zaopiniowany przez właściwego terytorialnie nadleśniczego – Nadleśniczego Nadleśnictwa Lesko z/s w Łączkach (pismo z dnia 28 stycznia 2019 r., znak: Zo.750.1.2019.WJ), Nadleśniczego Nadleśnictwa Brzozów (pismo z dnia 22 stycznia 2019 r.), Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów (pismo z dnia 10 stycznia 2019 r., znak: NL.750.2.2019). Projekt upul został uzgodniony z Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w zakresie braku negatywnego wpływu na

środowisko. Również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie pozytywnie zaopiniował projekt upul.

Ponadto dokonując analizy sprawozdania GUS L-03 za 2019 r. o lasach prywatnych stanowiących własność osób fizycznych i prawnych ustalono, że powierzchnia gruntów leśnych na terenie powiatu sanockiego wynosiła 4 981,68 ha, w tym objęta aktualnymi uproszczonymi planami urządzania lasu 4 330,28 ha oraz inwentaryzacjami stanu lasu 208,26 ha – co wskazuje na brak dokumentacji urzędniowej na powierzchni 443,14 ha. Z pisemnych wyjaśnień Pana Wojciecha Skiby z dnia 12 października 2020 r., znak: OS.1710.1.2020 wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych objętych uproszczonymi planami urządzania lasu podawana jest wg stanu z dnia ich zatwierdzenia. W okresie po dniu zatwierdzenia planów występują zmiany powierzchni gruntów leśnych związane z aktualizacją ewidencji gruntów w wyniku np. modernizacji gruntów, zmiany klasyfikacji gruntów z rolnych na leśne. Nowe powierzchnie gruntów leśnych objęte są pracami urzędniowymi dopiero w trakcie sporządzania nowych planów urządzania lasu, przez co w sprawozdaniu L-03 przez kilka okresów sprawozdawczych są one uwidocznione jako nie objęte planami. W przypadku gdy dla nowych powierzchni jest możliwe wykonanie inwentaryzacji stanu lasu są one na bieżąco obejmowane decyzjami.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. zatwierdzanie uproszczonych planów urządzania lasu **oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.**

6. Ustanawianie trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe, przeznaczonych na drogi krajowe

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki nie wydawał decyzji w sprawie ustanawiania trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa zarządzanych przez Lasy Państwowe, przeznaczone na drogi krajowe zgodnie z art. 38a ustawy o lasach.

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

7. Wydzierżawianie obwodu łowieckiego polnego

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki nie podpisywał umów na wydzierżawianie obwodów łowieckich polnych. Umowy takie zawierano w 2009 r. oraz w 2017.

Z uwagi na brak realizacji omawianego zadania w okresie objętym kontrolą nie można dokonać oceny prawidłowości jego realizacji.

8. Ustalenie wysokości czynszu dzierżawnego dla kół łowieckich za dzierżawę obwodów łowieckich polnych w danym roku

W okresie objętym kontrolą Starosta Sanocki wydzierżawiał 7 obwodów łowieckich polnych 6 kołom łowieckim:

- Obwód łowiecki nr 193 – Koło Łowieckie „ŚWISTAK”
- Obwód łowiecki nr 192 – Koło Łowieckie „SĘP”
- Obwód łowiecki nr 191 – Koło Łowieckie „JARZĄBEK”
- Obwód łowiecki nr 184 – Koło Łowieckie „ŻUBR”
- Obwód łowiecki nr 183 – Koło Łowieckie „DARZ BÓR”
- Obwód łowiecki nr 182 – Koło Łowieckie „BIESZCZADY”
- Obwód łowiecki nr 181 – Koło Łowieckie „BIESZCZADY”

Podmiot kontrolowany przedstawił wyliczenia wysokości czynszów dzierżawnych dla wszystkich wydzierżawionych obwodów łowieckich. Wyliczeń dokonano w oparciu o powierzchnie użytkowe tych obwodów określone w szczegółowych rejestrach powierzchniowych dotyczących powyższych obwodów łowieckich z wykorzystaniem zasad określonych w art. 30 ust. 2a Prawa łowieckiego, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 marca 2019 r. w sprawie wskaźników i czynników służących kategoryzacji obwodu łowieckiego (Dz. U. z 2019 r., poz. 536) oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 października 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania czynszu dzierżawnego oraz udziału dzierżawców obwodów łowieckich w kosztach ochrony lasu przed zwierzyną (Dz. U. z 2018 r., poz. 2085).

Przy ustalaniu czynszu dzierżawnego stosowano równowartość pieniężną żyta ustaloną dla okresu objętego kontrolą w oparciu o:

- Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 października 2018 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019 (M.P. z 2018 r. poz. 1004),
- Uchwałę Nr lix/401/2018 Rady Gminy Zarszyn z dnia 19 października 2018 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów podatku rolnego.

Zespół kontrolny stwierdził, iż do ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego dla koła łowieckiego „BIESZCZADY” dla dwóch obwodów łowieckich 181 i 182 za dzierżawę obwodów łowieckich polnych za rok 2019 Starosta Sanocki nieprawidłowo uwzględnił uchwałę obniżając cenę żyta. Również ustalono, iż przyjęto błędny współczynnik przeliczeniowy dla obwodu łowieckiego „ŚWISTAK”, co skutkowało błędnie naliczoną kwotą.

Celem potwierdzenia prawidłowości ustalenia czynszu dzierżawnego zespół kontrolerów dokonał analizy umów dzierżawy zawartych pomiędzy Starostą Sanockim, a Kołami Łowieckimi: „ŚWISTAK”, „SĘP”, „JARZĄBEK”, „ŻUBR”, „DARZ BÓR”, „BIESZCZADY”. Ustalono, że umowy zostały prawidłowo sporządzone oraz podpisane przez uprawnione osoby.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. ustalenie wysokości czynszu dzierżawnego dla kół łowieckich **oceniam negatywnie**.

9. Rozliczenie otrzymanego czynszu dzierżawnego

W dniu 25 marca 2019 r., zgodnie z § 3 pkt 3 umów dzierżawy obwodów łowieckich wydzierżawiający zawiadomił poszczególne koła łowieckie o wysokości czynszu dzierżawnego. Pisma zawiadamiające podpisane zostały przez Pana Wojciecha Skibę – Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.

W ww. zawiadomieniach określono, że wpłaty jednorazowe (całość czynszu) winny być dokonane w terminie 21 dni od daty wystawienia faktury.

Wskazane w zawiadomieniach kwoty odpowiadały wyliczeniom czynszów dzierżawnych dla poszczególnych obwodów łowieckich.

Jak wynika z prowadzonych przez Starostwo Powiatowe w Sanoku zapisów na kontach analitycznych z 2019 r. poszczególne koła łowieckie wpłaciły czynsze dzierżawne w wyliczonych kwotach i terminach.

Rozdysponowanie czynszu dzierżawnego ujęte zostało w sporządzonym przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa dokumencie dotyczącym wykazu wysokości kwot za dzierżawę obwodów łowieckich przypadających poszczególnym gminom, miastom i nadleśnictwom. Dokonując analizy wspomnianego dokumentu stwierdzono, że łączna kwota 14 999,12 zł stanowiąca wartość czynszu dzierżawnego brutto, która rozdzielona została pomiędzy Nadleśnictwa: Brzozów, Lesko, Rymanów oraz gminy i miasta: Besko, Bukowsko, Dydnia, Haczów, Komańcza, Lesko, Rymanów, Sanok, Tyrawa Wołoska, Zagórz, Zarszyn. Ustalono również, iż omyłkowo wpłacono wartość czynszu na konto Urzędu Gminy Lesko zamiast na konto Nadleśnictwa Lesko.

W oparciu o wyżej wymienione ustalenia sposób realizacji omawianego zagadnienia, tj. rozliczenie otrzymanego czynszu dzierżawnego **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

Ww. ustalenia, w tym oceny cząstkowe i ocena końcowa kontrolowanej działalności zostały udokumentowane w aktach kontroli. Na wspomnianą dokumentację składają się: kopia Uchwały nr 190/2015 Zarządu Powiatu Sanockiego z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Sanoku, kopia zakresu czynności Pana Sebastiana Konia, kopia zakresu czynności Pana Wojciecha Skiby wraz z imiennym upoważnieniem dla Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa, kopia sprawozdania GUS L-03, kopia pism o wyłożeniu upul do publicznego wglądu w Urzędzie Gminy Besko, w Urzędzie Gminy Sanok, w Urzędzie Gminy Zagórz wraz z zastrzeżeniami do upul, w Starostwie Powiatowym w Sanoku, kopia opinii sanitarnych Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, kopia opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, kopia opinia Nadleśnictwa Lesko, Brzozów oraz Rymanów, kopia zarządzeń Starosty Sanockiego w sprawie zatwierdzenia upul, kopia umów dzierżawy obwodów łowieckich, kopia Uchwały Rady Gminy Zarszyn w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta dla celów obliczenia podatku rolnego, kopia kategoryzacji obwodów łowieckich, kopia szczegółowego rejestru powierzchniowego obwodów łowieckich, kopia dokumentu ustalenia wysokości czynszu dzierżawnego, kopie zawiadomień o naliczonej wysokości czynszu dzierżawnego wraz z fakturami, kopia dokumentu potwierdzającego wpływy z kół łowieckich, kopia dokumentu potwierdzającego rozliczenie czynszu dzierżawnego pomiędzy poszczególne Nadleśnictwa, Gminy i Miasta, a także uzyskane pisemne wyjaśnienie Naczelnika Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały zgłoszone przez Starostę Sanockiego zastrzeżenia.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz usprawnienia badanej działalności – na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej – przekazuję następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) Zintensyfikować prace służące objęciu całej powierzchni lasów, niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych dokumentacją urzędową.
- 2) Wydawać decyzje w sprawie uznania lub nieuznania zastrzeżeń lub wniosków właścicieli lasów do upul,
- 3) Stosować przy ustaleniu wysokości czynszu dzierżawnego za obwody łowieckie:
 - średnią cenę skupu żyta na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, ogłaszanego w dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 20 października roku poprzedzającego rok.
 - prawidłowy współczynnik przeliczeniowy zależny od kategorii obwodu łowieckiego.
- 4) Przestrzegać prawidłowości w przekazywaniu czynszów na poszczególne konta urzędów gmin i nadleśnictw.

O sposobie wykonania powyższych zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia – mając na względzie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej – proszę o poinformowanie mnie na piśmie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

WOJEWODA PODKARPACKI

(-)

Ewa Leniart

(Podpisane bezpiecznym podpisem elektronicznym)